

Kasvatus Eedenin puutarhassa

”Katso, miten suuri on Jumalan valta! Kuka voisi olla hänen veroisensa opettaja?” (Job 36:22.)

Avaintekstit:

- 1. Moos. 2:7-23;
- 1. Moos. 3:1-6;
- 2. Piet. 1:3-11;
- 2. Piet. 2:1-17;
- Hepr. 13:7, 17, 24.

Useimmat Raamattua lukueneet tuntevat 1. Mooseksen kirjan luvuissa 1-3 esitetyn kertomuksen ja sen hahmot: Jumalan, Aadamin, Eevan, enkelit ja käärmeen. Tapahtumapaikkana on upea puutarha Eedenin paratiisissa. Juoni näyttää melko loogiselta tapahtumasarjalta. Jumala luo. Jumala ohjeistaa Aadamin ja Eevan. Aadam ja Eeva tekevät syntiä. Aadam ja Eeva karkotetaan Eedenistä. Jos kuitenkin katsomme tarkemmin näitä 1. Mooseksen kirjan ensimmäisiä lukuja, ja varsinkin jos tarkastelemme niitä kasvatuksen silmälasiin läpi, löydämme lisäoivalluksia kertomukseen, sen kokoonpanoon ja aseteluun.

”Maailman alussa laaditun kasvatustajärjestelmän tarkoituksena oli olla mallina ihmiselle kaikkina tulevana aikoina. Osoitukseksi sen periaatteista Eedeniin perustettiin mallikoulu, joka oli ensimmäisten esivanhempiemme koti. Eedenin puutarha oli luokkahuoneena, luonto oppikirjana, Luoja itse opettajana ja ihmisperheen vanhemmat oppilaina.” (EK 20.)

Herra oli tämän ensimmäisen koulun perustaja, rehtori ja opettaja. Kuten tiedämme, Aadam ja Eeva valitsivat kuitenkin lopulta toisen opettajan ja oppivat vääriä asioita. Mitä tapahtui? Miksi? Mitä voimme oppia tästä varhaisesta kasvatuskertomuksesta, ja miten se voi auttaa meitä tänä päivänä?

ENSIM- MÄINEN KOULU

Vaikka emme miellä puutarhaa luokkahuoneeksi, ajatus on täysin järkevä, varsinkin kun kyseessä on Eedenin kaltainen puutarha, joka oli täynnä Jumalan luomistyön koskemattomia rikkauksia. Meidän päiviemme näkökulmasta on vaikea kuvitella, kuinka paljon lankeamattomat olennot lankeamattomassa maailmassa pystyivät oppimaan tuossa ”luokkahuoneessa”, kun heillä oli opettajanaan Luoja itse.

Lue 1. Moos. 2:7-23. Mitä huomaat Jumalan tarkoituksellisuudesta hänen luodessaan, sijoittaessaan ja työllistäessään Aadamin?

Jumala loi miehen ja naisen omaksi kuvakseen, antoi heille kodin ja mielekästä työtä. Kun ajattelemme opettajien ja oppilaiden välisiä suhteita, Jumalalla ja hänen oppilailtaan oli ihanteellinen suhde. Jumala tunsu Aadamin kyvyt, sillä hän oli luonut tämän. Hän saattoi opettaa Aadamia tietäen, että tämä saavuttaisi täyden potentiaalinsa.

Jumala antoi ihmiselle vastuuta, mutta halusi antaa tälle myös onnellisuutta. Kenties juuri vastuun antaminen oli keino antaa onnellisuutta. Kukapa ei saisi tyydytystä ja jopa onnea siitä, että saa vastuutehtäviä, jotka voi uskollisesti täyttää? Jumala tunsu Aadamin ja sen, mitä tämä tarvitsisi menestyäkseen, joten hän antoi tälle tehtäväksi huolehtia puutarhasta. ”Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä.” (1. Moos. 2:15.) Meidän, jotka tunnemme vain synnin ja kuoleman maailman, on vaikea kuvitella, millaista työ Eedenissä oli ja millaisia opetuksia Aadam sai huolehtiessaan puutarhakodistaan.

1. Moos. 2:19-23 kerrotaan, miten Jumala loi eläimet Aadamin seuraksi ja miten hän loi Eevan tälle vaimoksi. Jumala tiesi, että Aadam tarvitsi vertaisensa kumppanuutta ja apua; siksi hän loi naisen.

Jumala tiesi myös, että ihminen tarvitsi läheistä yhteyttä häneen, joten hän loi Eedenin puutarhan rajojen sisälle hyvin intiimin tilan. Kaikki tämä todistaa Jumalan luomistyön tarkoituksellisuudesta ja hänen rakkaudestaan ihmisiä kohtaan. Koska olemme jo niin kaukana Eedenistä, meidän on vaikeaa, mutta hauskaa, yrittää kuvitella, millaista siellä oli.

Mitä luonto meille opettaa? Miten sen tarjoamat opit voivat hyödyttää meitä?

TUNKEUTUJA

Useille opettajille on suuri ilo järjestellä luokkahuoneensa: ripustaa ohjetauluja, hankkia tarvikkeita ja asetella huonekaluja mahdollisimman houkuttelevasti. Kun tarkastelemme Jumalan visiota Eedenin puutarhan luokkahuoneesta, näemme, miten huolellisesti hän suunnitteli tuon oppimisympäristön Adamia ja Eevaa varten. Hän halusi ympäröidä heidät kauneudella. Jokainen kukka, lintu, eläin ja puu tarjosi heille mahdollisuuden oppia enemmän maailmasta ja sen Luojusta.

Kuitenkin siirryttäessä 1. Mooseksen kirjan toisesta luvusta kolmanteen huomaamme äkillisen käänteen. Meille on kerrottu kaikki se hyvä, jonka Jumala loi. Sitten 1. Moos. 3:1 huomaamme, että Jumala antoi ihmiselle myös vapaan tahdon. Käärmeen kuvailu kavalimpana kaikista eläimistä on erilaista kieltä kuin tähän asti on käytetty. Edellisissä luvuissa Jumalan luomistyötä kuvattaessa on käytetty ilmaisuja kuten ”niin oli hyvä”, ”eivätkä he tunteneet häpeää”, ”kauniita katsella”. Nyt käärmettä kutsutaan kavalaksi, ja näin tähän asti täydelliseksi kuvattuun tilaan tulee jotakin kielteistä.

Jumala on kavalan vastakohta. Hän esittää selväsanaisesti sen, mitä odottaa puutarhaan asetetulta parilta. Jumala oli antanut yhden perussäännön, jota parin tuli noudattaa: he eivät saaneet syödä kielletystä puusta (1. Moos. 2:16, 17).

Adam ja Eeva luotiin vapaiksi moraalisiksi olennoiksi, jotka kykenivät valitsemaan kuuliaisuuden tai tottelemattomuuden. Jo ennen kuin maailma oli langennut ihmisellä oli vapaa tahto.

Tutki 1. Moos. 3:1-6. Mitä kuvauksia käärme käytti ja miten Eevan niitä toisti? Mitä huomaat tiedosta, jota käärme Eevalle tarjosi? Miten käärmeen sanat muuttivat Eevan käsitystä hyvän- ja pahantiedon puusta?

1. Moos. 2:17 (RK 2012) Herra sanoi Adamille, että jos tämä söisi puusta, tämä *totisesti* kuolisi. Kun Eeva toisti käärmeelle tätä Jumalan käskyä (1. Moos. 3:3), hän ei enää ilmaissut asiaa yhtä voimakkaasti jättäen kokonaan pois sanan ”totisesti”. 1. Moos. 3:4 (RK 2012) käärme taas lisää korostuksen, mutta täysin vastakkaiseen ajatukseen kuin mitä Jumala oli sanonut: ”Ette te *suinkaan* kuole[.]” (Kursiivi lisätty.) Eevan käyttämä kieli viittaa siihen, että vaikka hän sai puutarhassa opetusta Jumalalta, hän ei ottanut oppimaansa niin vakavasti kuin olisi pitänyt.

**KUN
SANOMA
EI MENE
PERILLE**

Kuten eilisestä tutkisteluosuudesta näimme, Jumalan selkeästä kiellosta huolimatta Eeva kielellisestikin vesitti sen, mitä hänelle oli opetettu. Vaikka hän ei tulkinnut väärin sitä, mitä Herra oli sanonut, hän ei ilmeisestikään ottanut sitä tarpeeksi vakavasti. Eevan teon seurauksia ei voi liioitella.

Kun Eeva kohtasi käärmeen, hän toisti (joskaan ei aivan tarkasti) käärmeelle, mitä Jumala oli sanonut puutarhan puista (1. Moos. 3:2, 3). Tietenkään kielto ei ollut mikään uutinen käärmeelle. Käärme tunsi sen ja oli hyvin valmistautunut vääristelemään sitä viedäkseen Eevan viattomuuden.

Tutki 1. Moos. 3:4-6. Sen lisäksi, että käärme suoraan kielsi sen, mitä Jumala oli sanonut, se sanoi jotakin muuta, mikä ilmeisesti tehoi Eevaan. Mitä? Mitä periaatteita käärme tässä hyödynsi?

Kun käärme sanoi Eevalle, että osa Jumalan sanomasta ei pitänyt paikkaansa, Eeva olisi voinut mennä keskustelemaan asiasta Jumalan kanssa. Juuri tämä oli Eedenin kasvatusjärjestelmässä niin kaunista: oppilailta oli vapaa pääsy mahtavan opettajansa puheille. Tällaista emme kykene nyt edes käsittämään. Kuitenkin sen sijaan, että Eeva olisi paennut ja etsinyt Jumalan apua, hän hyväksyi käärmeen puheet. Käärmeen muunnellun totuuden hyväksyminen osoittaa, että Eeva jossakin määrin epäili Jumalaa ja sitä, mitä tämä oli heille sanonut.

Aadamkin joutui vaikeaan tilanteeseen. "Aadam käsitti, että hänen kumppaninsa oli rikkonut Jumalan käskyn ja sen ainoan rajoituksen, jolla Jumala koetteli heidän uskollisuuttaan ja rakkauttaan. Hän kävi mielessään kauheaa taistelua ja suri sitä, että oli päästänyt Eevan erkanemaan luotaan. Mutta nyt oli teko tehty, ja hänen täytyi erota toveristaan, jonka seurasta hän oli iloinnut. Miten hän selviytyisi siitä?" (1AO 37.) Valitettavasti myös Aadam valitsi väärin, vaikka osasi erottaa oikean väärästä.

Pohdi käärmeen petollisten sanojen ironiaa. Käärme sanoi, että jos he söisivät puusta, heistä tulisi "Jumalan kaltaisia" (1. Moos. 3:5), vaikka he jo olivat Jumalan kaltaisia, kuten 1. Moos. 1:27 kertoo. Kuinka helposti tulemme petetyiksi ja miksi usko ja kuuliaisuus ovat ainoa suojamme silloinkin, vaikka olisimme saaneet mitä parhaimman koulutuksen?

MENETETYN SAAMINEN TAKAISIN

Kun Aadam ja Eeva valitsivat seurata käärmeen sanomaa, yksi seuraus muiden muassa oli se, että heidät karkotettiin Jumalan luokkahuoneesta. Mieti, mitä Aadam ja Eeva menettivät syntinsä tähden. Kun ymmärrämme heidän lankeemuksensa, voimme paremmin ymmärtää, mikä tarkoitus kasvatuksella on meille nykyisessä ajassa. Karkotuksesta huolimatta elämä epätäydellisessä maailmassa antoi kasvatukselle uuden tarkoituksen.

Jos kasvatuksen tarkoitus ennen lankeemusta oli tutustuttaa Aadam ja Eeva Jumalaan, hänen luonteeseensa, hyvyiteensä ja rakkauteensa, niin karkotuksen jälkeen sen tarkoituksena on auttaa ihmiskuntaa tutustumaan uudelleen samoihin asioihin sekä luomaan Jumalan kuva meissä uudelleen. Vaikka meidät on fyysisesti erotettu Jumalan läsnäolosta, hänen lapsinaan voimme silti oppia tuntemaan hänet, hänen hyvyitensä ja rakkautensa. Rukouksen, jumalanpalvelämisen ja hänen sanansa tutkimisen kautta voimme lähestyä Jumalaa kuten Aadam ja Eeva Eedenissä.

Hyvä uutinen on, että Jeesuksen ja lunastussuunnitelman tähden kaikki ei ole menetetty. Meillä on toivo pelastuksesta ja ennallistamisesta. Kristillisen koulukasvatuksen tulisi ohjata oppilaita Jeesuksen luo - ymmärtämään, mitä hän on tehnyt hyväksemme ja millaista ennallistamista hän tarjoaa.

Lue 2. Piet. 1:3-11. Vaikka me ihmiset menetimme paljon joutuessamme jättämään Eedenin, nämä jakeet tarjoavat rohkaisua kertoessaan, kuinka paljon voimme saada takaisin. Mitä meidän Pietarin ohjeen mukaan tulee tehdä etsiessämme Jumalan kuvan ennallistamista elämässämme?

Jeesuksen kautta meille on annettu kaikki, ”mikä kuuluu tosi elämään ja jumalanpelkoon”. Mikä lupaus! Mitä tämä kaikki tosi elämään kuuluva sitten on? Pietari antaa meille luetelon: usko, lujuus, tieto, itsehillintä, kestävyys jne. Huomaa, että tieto on yksi Pietarin mainitsemista asioista. Tämä johtaa ajatuksemme tietysti kasvatukseen. Tosi kasvatusta johtaa oikeaan tietoon, tietoon Kristuksesta. Näin meistä tulee enemmän hänen kaltaisiaan ja lisäksi voimme rohkeasti jakaa tietoaamme hänestä toisille.

Miten osaamme erottaa hyvän ja pahan tiedon toisistaan?

AUKTO- RITEETIN HALVEKSI- JAT

Jotkut ovat luonnonlahjakkuuksia koulussa. Heidän ei tarvitse nähdä suurta vaivaa saadakseen hyviä numeroita. Asiat jäävät helposti heidän mieleensä ja tieto tarttuu kuin itsestään. 2. Pietarin kirjeen luvut 1 ja 2 tekevät kuitenkin selväksi, että kasvatuksemme Kristuksessa on yhtäläisten mahdollisuuksien kokemus niille, jotka haluavat siihen sitoutua.

2. Pietarin kirjeen 1. luvun rohkaisevat sanat ovat vasta-kohta sille vakavalle varoitukselle, jonka saamme 2. Pietarin kirjeen 2. luvussa.

Lue 2. Piet. 2:1-17. Millaisia tuomion sanoja Pietari esittää? Mitä toivoa meille luvataan tämän vakavan varoituksen ja tuomionjulistuksen lomassa?

Huomaa, mitä Pietari kirjoittaa jakeessa 10 niistä, jotka halveksivat auktoriteettia. Miten terävä moite siitä, mitä nykyisinkin näemme ympärillämme! Seurakunnan on työskenneltävä tiettyjen valtarakenteiden puitteissa (ks. Hepr. 13:7, 17, 24), ja meidät on kutsuttu olemaan johtajillemme alamaisia ja kuuliaisia siinä määrin kuin he ovat kuuliaisia Herralle.

Tylyn tuomionjulistuksensa lomassa Pietari tarjoaa myös toisenlaisen näkymän (jake 9). Hän sanoo, että vaikka Jumalalla on voima hävittää ne, jotka valitsevat petoksen, hän voi myös "pelastaa koetuksesta ne, jotka häntä pelkäävät". Onko mahdollista, että osa kristillistä kasvatustamme on kiusaus-ten karttamisen lisäksi sitä, että opimme, miten monilla eri tavoilla Jumala voi pelastaa meidät kiusauksista ja miten hän varjelee meitä niiltä, jotka "salakuljettavat teidän keskuuteenne tuhoisia harhaoppeja" (2. Piet. 2:1)? Koska auktoriteettien halveksiminen näin vahvasti tuomitaan, eikö kristilliseen kasvatuksemme kuulu myös oppia oikea tapa muistaa johtajiamme (Hepr. 13:7) ja ymmärtää, miten olla heille kuuliaisia?

Vaikka ei voida sanoa, että Aadam ja Eeva olisivat halveksineet Jumalan auktoriteettia, he olivat kuitenkin tälle tottelemattomia. Heidän rikkomuksensa oli niin paha siksi, että he uskoivat valheen, joka oli räikeä vastakohta sille, mitä tuo auktoriteetti, Jumala itse, oli heille sanonut ja tehnyt heidän parhaakseen.

Miksi on tärkeää, että jollakin on auktoriteettiasema, ja miksi on tärkeää, miten johtaja asemaansa käyttää ja miten toiset oikealla tavalla ovat hänelle alamaisia?

KERTAUS

Lisäaineistoa: ”Synnitön ihmispari ei ollut vain Jumalan lapsina hänen isällisessä hoivassaan vaan myös saamassa opetusta kaikkiviisaalta Luojalta. Enkelit kävivät heitä tapaamassa, ja he saivat olla Tekijänsä yhteydessä minkään erottavan verhon estämättä. He uhkuivat elämän puusta saamaansa elinvoimaa, ja älyltään he jäivät vain vähän jälkeen enkeleistä. Näkyvän maailmankaikkeuden salaisuudet - 'hänen ihmeensä, joka on kaikkitietävä' (Job 37:16) - tarjosivat heille rajattomasti opittavaa ja ihasteltavaa. Kaiken ääretön Laatija ja Ylläpitäjä avasi heidän opiskeltavakseen luonnon lait ja toiminnot, joita ihmiset ovat tutkineet jo kuudentuhannen vuoden ajan. Tutkistelemalla lehteä, kukkaa ja puuta he saivat kustakin selville sen elämän salaisuudet. Aadam tunsi jokaisen luodon olennon vesissä leikittelevästä mahtavasta krokotiilista päivänpaisteessa leijuvaan pikku hyönteiseen asti. Hän oli antanut kullekin nimen ja tunsi kaikkien luonnon ja tavat. Jumalan kunnian taivaissa, lukemattomat maailmat lainmukaisissa kiertoliikkeissään, 'pilvien punnituksen', valon ja äänen sekä päivän ja yön salaisuudet - kaiken tämän esivanhempamme saivat tutkittavakseen. Jumala oli kirjoittanut nimensä jokaiseen metsän lehteen, vuoriston kiveen ja tuikkivaan tähteen, kaikkialle maahan, ilmaan ja taivaalle. Luomakunnassa vallitseva järjestys ja sopusointu kertoivat heille rajattomasta viisaudesta ja voimasta. He löysivät jatkuvasti jotakin mielenkiintoista, mikä herätti heissä entistä syvempää rakkautta ja sai heidän kiitollisuutensa yhä uudelleen puhkeamaan ilmoille.” (1AO 32.)

Keskustelunaiheita:

1. Jos Jumala alun perin suunnitteli, että koulu/työ olisi ihmisille mahdollisuus kohdata häntä ja hänen luomakuntaansa, olemmeko työssämme yhä pysyneet tässä Jumalan tarkoituksessa? Miten voimme työmme (palkkatyömme, koulututtamismme, vapaaehtois- ja palvelutyömme) kautta tutustua paremmin Jumalaan?

2. Kun mietimme Paholaisen oveluutta Eedenin puutarhasa, saatamme turhautua omaan inhimilliseen heikkouteemme. Aadam ja Eeva tiesivät Jumalan olevan lähellä, ja silti he hyväksyivät käärmeen puolitotuuden. Miten me, jotka emme enää fyysisesti voi olla yhtä lähellä Jumalaa, voimme vielä löytää häneltä voimaa, joka auttaa meitä voittamaan kiusaukset?